

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., a JUDr. Miroslavy Honusové ve věci

žalobce: **Mgr. J. M.**

proti
žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlem 28. října 2771/117, 702 18 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 2. 7. 2014 č. j. MSK 76329/2014, ve věci
správního deliktu,

takto:

- I. V řízení se **pokračuje**.
- II. Žaloba se **zamítá**.
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Odůvodnění:

A.

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo změněno rozhodnutí Magistrátu města Ostravy ze dne 15. 5. 2014 č. j. SMO/181631/ 14/DSČ/Mar, kterým byl žalobce shledán odpovědným za správní delikt provozovatele vozidla ve smyslu § 125f zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákona o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), jehož se měl dopustit tím, že jako provozovatel motorového vozidla tov. zn. Chevrolet reg. zn. X nezajistil, aby při užití tohoto vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu tím, že:

31. 10. 2013 v době nejméně od 10:10 do 10:20 hod. porušil blíže nezjištěný řidič uvedeného motorového vozidla pravidla provozu na pozemních komunikacích tím, že v Ostravě-Moravské Ostravě na ul. Čs. legií v blízkosti domu č. 3058/7 nerespektoval dopravní značení „IP 25a – zóna s dopravním omezením – B29 – zákaz stání“ s dodatkem „stání povoleno pouze na vyznačených parkovištích“ a v působnosti tohoto dopravního značení vozidlo ponechal stát mimo vyznačené parkoviště,

3. 12. 2013 v době nejméně od 9:26 do 9:36 hod. porušil blíže nezjištěný řidič uvedeného motorového vozidla pravidla provozu na pozemních komunikacích tím, že v Ostravě-Moravské Ostravě na ul. Nádražní v blízkosti domu č. 537/39 nerespektoval dopravní značení „B 29 – zákaz stání“ a v působnosti tohoto dopravního značení vozidlo ponechal stát,

18. 12. 2013 v době nejméně od 10:45 do 10:55 hod. porušil blíže nezjištěný řidič uvedeného motorového vozidla pravidla provozu na pozemních komunikacích tím, že v Ostravě-Moravské Ostravě na ul. Nádražní, křížení s ul. Janáčkova, vedle budovy Fio banky, ponechal vozidlo stát ve vzdálenosti kratší než 5m před hranicí křižovatky a 5m za ní,

za což mu byla uložena pokuta ve výši 2 000 Kč a uložena povinnost k náhradě nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.

B.

2. Usnesením ze dne 17. 3. 2016 č. j. 22 A 85/2014-29 bylo řízení přerušeno, když zdejší soud podal Ústavnímu soudu návrh na zrušení § 10 odst. 3 a § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu.
3. Řízení před Ústavním soudem bylo skončeno nálezem ze dne 16. 5. 2018 sp. zn. Pl. ÚS 15/16.
4. Odpadl tedy důvod, pro který bylo řízení přerušeno, protože soud podle § 48 odst. 4 zák. č. 150/ 2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) rozhodl o pokračování v řízení.

C.

5. Žalobce namítá, že:

Shodu s prvopisem potvrzuje

- 1) v posuzovaném případě bylo možno pachatele přestupku zjistit. Je pravdou, že žalobce nejprve chybně uvedl osobu, které vozidlo svěřil. Správní orgán mu však měl sdělit, že je vyloučeno, aby tato osoba vozidlo řídila. Žalobce by si totiž svou chybu uvědomil a jméno řidiče by opravil. Správní orgán však věc odložil, aniž by učinil jakékoli další kroky ke zjištění pachatele přestupku. Správní orgány tak postupovaly v rozporu se základními zásadami správního řízení, tj. v rozporu s § 2 odst. 3, 4, § 3 a § 4 odst. 2 zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“),
 - 2) současná právní úprava není ústavně konformní a vede k omezení a „zpoplatnění“ práva nevypovídat upraveného v § 37 odst. 1 Listiny základních práv a svobod č. 2/1993 Sb.,
 - 3) žalobce byl postižen jako podnikající fyzická osoba, přestože v době, kdy měly být jednotlivé přestupky spáchány, nepodnikal,
 - 4) podmínkou předmětného správního deliktu je, že přestupek by bylo možno projednat v blokovém řízení. Zde však podezřelý z přestupku nevyjádřil svou ochotu pokutu zaplatit, protože přestupky v blokovém řízení nebylo možno projednat,
 - 5) v rozporu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu se správní orgány nezabývaly materiální stránkou předmětných přestupků,
 - 6) není tu příčinné souvislosti mezi jednáním a následkem. Jednáním je totiž zapůjčení vozidla. Spáchání údajných přestupků není nevyhnutelný, přímý a příčinný důsledek zapůjčení vozidla,
 - 7) žalobci nebyla poskytnuta možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům a ke způsobu jejich zjištění ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu. Pokud je účastníku uděleno správním orgánem poučení o tom, že procesní práva může uplatnit po celou dobu řízení, aniž by mu bylo dáno na vědomí, k jakému datu hodlá správní orgán vydat rozhodnutí, zakládá to vadu řízení,
 - 8) žalobci bylo doručováno do datové schránky osoby samostatně výdělečně činné, ačkoli žalobce v té době nepodnikal.
6. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby. Odkazuje na obsah napadeného rozhodnutí a k jednotlivým žalobním bodům uvádí dále:
- 4) výklad žalobce by vedl k závěru, že uvedená podmínka nebude naplněna nikdy. Tato podmínka podle žalovaného vylučuje takové jednání řidiče, za které by se v případě uznání řidiče vinným ukládala sankce zákazu řízení (§ 125c odst. 7 zákona o silničním provozu),
 - 5) správní orgán I. stupně odůvodnil jak materiální znak přestupku, tak naplnění materiálního znaku správního deliktu,
 - 7) žalobce byl vyzván k vyjádření se k podkladům rozhodnutí vyrozuměním ze dne 9. 4. 2014, přičemž žalobce se ke správnímu orgánu dostavil dne 6. 5. 2014 a dne 7. 5. 2014 se písemně vyjádřil. Teprve poté správní orgán I. stupně vydal rozhodnutí ve věci.

D.

7. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

E.

8. K žalobnímu bodu 2) – neústavnost právní úpravy – krajský soud konstatuje, že nálezem uvedeným v odst. 3. tohoto odůvodnění shledal Ústavní soud předmětnou právní úpravu souladnou s ústavním pořádkem.
9. Uvedeným závěrem Ústavního soudu je krajský soud vázán (čl. 89 odst. 2 Ústavy České republiky č. 1/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Proto krajský soud plně odkazuje k žalobnímu bodu 2) na odůvodnění uvedeného nálezu, který byl doručován účastníkům tohoto řízení, a který je též veřejně dostupný na nalus.usoud.cz a byl též publikován pod č. 116/2018 Sb.
10. Žalobní bod 2) je tudíž nedůvodný.

F.

11. Krajský soud se neztotožňuje ani s žalobním bodem 1) – možností zjistit pachatele přestupku.
12. Podle § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a ne zahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.
13. Otázkou, kam až vedou ony „nezbytné kroky“ ke zjištění pachatele přestupku ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 2.

2016 č. j. 1 As 237/2015-32, www.nssoud.cz, přičemž na uvedenou otázku odpověděl po podrobné interpretaci právní úpravy a shrnutí dosavadní judikatury (viz odst. 15 až 17 odůvodnění uvedeného rozsudku), že „moc daleko ne“.

14. V rozsudku ze dne 22. 10. 2015 č. j. 8 As 110/2015-46, www.nssoud.cz, na nějž rozsudek č. j. 1 As 237/2015-32 odkazuje, Nejvyšší správní soud uvedl: *„Šlo by proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit. [...] Naopak pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích (srov. citovaný rozsudek 3 As 7/2014-21), nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt.“*

Shodu s prvopisem potvrzuje

15. Nejvyšší správní soud v obdobných věcech seznal, že správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, pokud správní orgán neprováděl žádné další šetření za situace, kdy provozovatel vozidla označil za jeho řidiče osobu, která krátce po spáchání přestupku zemřela, přičemž bylo zjištěno, že se jednalo o osobu, která s ohledem na závažnost svého zdravotního stavu nebyla způsobilá vozidlo řídit (rozsudek ze dne 16. 6. 2016 č. j. 6 As 73/2016-40, www.nssoud.cz).
16. Právě o takový případ se jedná i zde.
17. Žalobce za řidiče označil J. A., zemř. X. Tomu však jeho zdravotní stav v r. 2013 zcela vylučoval řízení motorového vozidla.
18. Po seznámení se s podklady rozhodnutí žalobce označil dne 7. 5. 2014 jako řidiče Mgr. V. P. To však učinil již v době, kdy bylo vedeno řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, tzn. zahájení nového přestupkového řízení již bránila první věta ust. § 125g odst. 1 zákona o silničním provozu: *„Je-li zahájeno řízení o uložení pokuty za správní delikt podle § 125f, nelze již zahájit řízení o přestupku pro stejné porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích.“*
19. Krajský soud uzavírá, že po vyloučení skutečnosti, že by řidičem mohl vůbec být J. A., již nebylo povinností správních orgánů činit další kroky ke zjištění osoby, která se přestupkového jednání dopustila. Tento závěr je přitom souladný i s judikaturou Nejvyššího správního soudu uvedenou v odst. 15. tohoto odůvodnění.
20. Proto shledal krajský soud žalobní bod 1) nedůvodným.

G.

21. Bylo-li zprvu vedeno vůči žalobci řízení jako proti podnikající fyzické osobě [žalobní bod 3)], byla tato chyba napravena napadeným rozhodnutím, kterým bylo rozhodnutí správního orgánu I. stupně změněno tak, že veškeré zmínky o žalobci jako o podnikající fyzické osobě byly odstraněny, což žalovaný podrobně odůvodnil na páté straně napadeného rozhodnutí.
22. Napadené rozhodnutí tedy není vydáno vůči žalobci jako podnikající fyzické osobě ale vůči žalobci jako vůči (prosté) fyzické osobě.
23. Proto krajský soud shledává nedůvodným i žalobní bod 3).

H.

24. Je pravdou, že ust. § 125h odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu stanoví jako podmínku pro vydání výzvy, která může být prvním z úkonů správního orgánu směřujícím po zjištění přestupku k potrestání pachatele přestupku nebo provozovatele vozidla, skutečnost, že porušení zákona je možno projednat v blokovém řízení.
25. Uvedené ustanovení ovšem nemíří vůbec na situace, kde absentuje souhlas přestupce s projednáním věci v blokovém řízení, neboť takový souhlas bude z povahy věci v obdobných případech absentovat vždy. Zde se krajský soud ztotožňuje s žalovaným, že uvedené ustanovení je provázáno s § 125c odst. 8 zákona o silničním provozu: *„Přestupek, za který se podle tohoto zákona ukládá zákaz činnosti, nelze projednat v blokovém řízení.“*

Shodu s prvopisem potvrzuje

26. Navíc ani nevydání výzvy podle § 125h odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu nevyklučuje naplnění podmínek odpovědnosti provozovatele vozidla podle § 125f zákona o silničním provozu, a ani nevytváří procesní překážku vedení řízení vůči provozovateli vozidla (k tomu viz blíže rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014 č. j. 1 As 131/2014-45, www.nssoud.cz).
27. Důvodným tedy není ani žalobní bod 4).

I.

28. Pokud žalobce namítá, že se správní orgány nezabývaly materiální stránkou přestupků [žalobní bod 5)], opak je pravdou.
29. Jakkoli se této otázce podrobně nevěnoval žalovaný, zřejmě z toho důvodu, že žalobce tuto skutečnost neuplatnil v odvolání jako odvolací námitku, naplnění materiálního znaku rozebírá správní orgán I. stupně v první polovině str. 6 svého rozhodnutí slovy: „*Správní orgán má za to, že (...) byl naplněn i materiální znak správního deliktu, tedy jeho společenská nebezpečnost. Společnost má zájem na tom, aby přestupky v provozu na pozemních komunikacích, v tomto případě jednající se o neoprávněné státní, kterých se dopustili nezjištění řidiči, nezůstaly neprojednány a nepotrestány. Společnost má zájem docílit vyšší kázně řidičů a tím posílit bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích. V tomto konkrétním případě nezjištěný řidič porušil pravidla provozu na pozemních komunikacích tím, že vozidlo ponechal stát ve vzdálenosti kratší než 5 m před hranicí křižovatky, čímž znatelně snížil rozhled do křižovatky ostatním účastníkům provozu na pozemních komunikacích, čímž zapříčinil ohrožení plynulosti a bezpečnosti silničního provozu v daném místě. Vozidlo bylo ponecháno stát na ulici Nádražní, která se spojuje s ulicí Janáčkova, což je pozemní komunikace s jednosměrným provozem, tudíž řidiči vyjíždějící z této ulice se mohou řadit jak k pravému, tak k levému okraji vozovky, podle toho, kam odbočují, přičemž v tomto případě řidiči odbočující doleva měli značně ztížen rozhled do křižovatky. Dále v tomto případě nezjištěný řidič porušil pravidla provozu na pozemních komunikacích tím, že vozidlo ponechal stát v působnosti dopravního značení »IP 25a – zóna s dopravním omezením – B 29 – zákaz stání« s dodatkem »stání povoleno pouze na vyznačených parkovištích«, avšak mimo vyznačené parkoviště. Daným dopravním značením jsou osazeny všechny příjezdové komunikace do samotného centra Ostravy, a to za účelem zabránit svévolnému a chaotickému parkování motorových vozidel na pozemních komunikacích vedoucím centrem Ostravy. Jedná se o zónu se značnou bytovou zástavbou, zábavními a gastronomickými podniky, obchody, tak i obchodníky poskytujícími služby, tudíž je zřejmé, že se jedná o zónu s vysokým pohybem osob a vozidel a je zde tedy nutné zachovat určitou obslužnost a dostupnost dané zóny, kdy toto je právě zajištěno předmětným dopravním značením a přesně systematicky vymezenými parkovacími místy. Dále v tomto případě nezjištěný řidič porušil pravidla provozu na pozemních komunikacích tím, že vozidlo ponechal stát v působnosti dopravního značení »B 29 – zákaz stání«. Dané dopravní značení je umístěno na pozemní komunikaci s vysokou frekvencí pohybu vozidel a navíc na této komunikaci vedou tramvajové koleje, po kterých s častou frekvencí jezdí tramvajové vozy. Ostatní účastníci provozu na pozemních komunikacích musí při objíždění stojícího vozidla dbát na za nimi právě jedoucí tramvajový vůz, aby nedošlo ke střetu. Dopravním značením je zde tedy sledováno zachování plynulosti a bezpečnosti silničního provozu.“*
30. Uvedené pokládá podepsaný soud za zcela pregnantní vypořádání materiálního znaku jak samotného správního deliktu provozovatele vozidla, tak jednotlivých přestupků, kdy navíc

Shodu s prvopisem potvrzuje

žalobce netvrdí žádnou konkrétní skutečnost, která by měla stupeň společenské nebezpečnosti v posuzovaném případě nějak snižovat.

31. Ani žalobní bod 5) tedy důvodným není.

J.

32. Krajský soud se neztotožňuje ani s úvahou žalobce o absenci příčinné souvislosti s jednáním a následkem [žalobní bod 6)].

33. Jednáním totiž v daném případě podle hypotézy právní normy (§ 125f odst. 1 ve spojení s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu) není pouze zapůjčení vozidla, ale nezajištění, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu.

34. Nutným důsledkem takového omisivního jednání provozovatele vozidla je porušení povinností řidiče nebo porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích, přičemž zde se jedná o důsledek nevyhnutelný, přímý a příčinný ve vztahu k jednání, jak bylo vymezeno v odst. 33. tohoto odůvodnění.

35. Důvodným tedy není ani žalobní bod 6).

K.

36. Pokud v žalobě žalobce tvrdí, že nebyl vyrozuměn o možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim a navrhnout jejich doplnění [žalobní bod 7)], jedná se o tvrzení přímo lživé.

37. Žalobce byl o tomto právu poučen ve vyrozumění ze dne 29. 4. 2014, kde mu byla k realizaci uvedeného práva stanovena lhůta pěti pracovních dnů od doručení tohoto vyrozumění (viz první stranu in fine uvedeného vyrozumění). Uvedené vyrozumění pak bylo žalobci doručeno ještě téhož dne – 29. 4. 2014.

38. Nato žalobce nejen, že se 6. 5. 2014 v 10:45 hod. ke správnímu orgánu I. stupně dostavil a s podklady rozhodnutí se seznámil, ale i dne 7. 5. 2014 reagoval tím, že označil nového řidiče vozidla.

39. Odvolací správní orgán (žalovaný) pak žádné další podklady neshromáždil a ani nevyvinul žádnou činnost k tomu směřující, protože již žalobce nebylo nově s čím seznamovat.

40. O důvodnosti žalobního bodu 7) tedy nelze uvažovat ani hypoteticky.

L.

41. Bylo-li žalobci doručováno do datové schránky fyzické osoby podnikající [žalobní bod 8)], ničeho to nemění na tom, že se – ať už v jakémkoli právním postavení – s doručovanými písemnostmi vždy seznámil a na ně reagoval.

42. I kdyby tak krajský soud vyhodnotil uvedené doručování jako procesní vadu, je zcela vyloučeno, aby tato vada byla způsobila přivodit nezákonné rozhodnutí o věci [§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.], příp. zkrátit žalobce na jeho právech (§ 65 odst. 1, 2 s. ř. s.).

43. Ani poslední z žalobních bodů tedy důvodným není.

M.

Shodu s prvopisem potvrzuje

44. S ohledem na to, že žádný z uplatněných žalobních bodů nebyl shledán důvodným, krajský soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

N.

45. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když procesně úspěšnému žalovanému podle obsahu spisu nevznikly v tomto soudním řízení žádné náklady, které by přesahovaly jeho obvyklou úřední činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 30. května 2018

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu